

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 23

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 12 ianuarie 2004

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
590/2003. — Lege privind tratatele.....	1-9	2003 prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.....	10-13
909/2003. — Decret pentru promulgarea Legii privind tratatele	9	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
ORDONANTE ȘI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
1. — Ordonanță privind măsuri financiare în sistemul sanitar.....	10	1.826/2003. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune.....	13-15
1.586/2003. — Hotărâre privind aprobarea execuției bugetelor acțiunilor și proiectelor derulate în anul			

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind tratatele

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Definiții și tipuri de tratate

SECȚIUNEA 1

Definiții

Art. 1. — Pentru scopurile prezentei legi, prin:

a) *tratat* se înțelege actul juridic, indiferent de denumire sau de formă, care consemnează în scris un acord la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel departamental, având scopul de a crea, de a modifica ori de a stinge drepturi și obligații juridice sau de altă natură, guvernat de dreptul internațional public și consemnat într-un instrument unic ori în două sau în mai multe instrumente conexe;

b) *încheierea tratatelor* se înțelege succesiunea de etape care trebuie urmate, ansamblul de activități care trebuie desfășurate, precum și ansamblul de proceduri și reguli care trebuie respectate astfel încât tratatul să intre în vigoare pentru România;

c) *parafare* se înțelege aplicarea inițialelor numelor reprezentanților părților la negociere, în vederea autentificării, cu caracter provizoriu, a textului convenit sau adoptat în urma negocierilor;

d) *semnare ad referendum* se înțelege etapa facultativă a încheierii tratatelor, care constă în semnarea cu mențiunea *ad referendum* a unui tratat de către reprezentanții părților prezente la negociere, în vederea fixării cu caracter provizoriu a textului convenit sau adoptat în urma negocierii;

e) *depline puteri* se înțelege documentul eliberat de Ministerul Afacerilor Externe, semnat de ministrul afacerilor externe și investit cu sigiliul de stat, potrivit reglementărilor și practicii internaționale, care consemnează aprobarea pentru participarea la negocieri, pentru semnarea tratatelor la nivel de stat sau de Guvern ori pentru participarea delegațiilor române la reuniuni internaționale;

f) *ratificare* se înțelege modalitatea de exprimare a consimțământului de a deveni parte la un tratat care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei legi de ratificare de către Parlament sau, în condițiile legii, prin ordonanță de urgență a Guvernului;

g) *aprobare* se înțelege modalitatea de exprimare a consimțământului de a deveni parte la un tratat care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei hotărâri de aprobare de către Guvern;

h) *aderare* se înțelege modalitatea prin care se exprimă consimțământul de a deveni parte la un tratat multilateral care nu a fost semnat de partea română;

i) *acceptare* se înțelege modalitatea prin care se exprimă consimțământul de a deveni parte la un tratat multilateral care nu a fost semnat de partea română și care prevede expres această modalitate;

j) *rezervă* se înțelege declarația unilaterală, oricare ar fi conținutul sau denumirea sa, formulată cu ocazia semnării, ratificării, aprobării, aderării sau acceptării unui tratat multilateral, prin care se urmărește modificarea sau excluderea efectelor juridice ale anumitor prevederi ale acestuia pentru partea română, dacă tratatul nu interzice asemenea rezerve și ele sunt conforme dreptului internațional; pentru a produce efecte, rezervele formulate la semnare trebuie confirmate la ratificare sau la aprobare;

k) *declarație* se înțelege mențiunea formulată cu ocazia semnării, ratificării, aprobării, aderării sau acceptării unui tratat multilateral, prin care se interpretează unele prevederi ale tratatului de către partea română sau prin care partea română efectuează notificările cerute de tratat; declarațiile formulate la semnare trebuie confirmate la ratificare sau la aprobare;

l) *instrument de ratificare, aderare, acceptare sau aprobare* se înțelege documentul prin care se consemnează ratificarea, aderarea, acceptarea sau aprobarea tratatelor;

m) *elemente de identificare a tratatului* se înțelege, în cazul tratatelor bilaterale, titlul acestora, data și locul semnării, iar în cazul tratatelor multilaterale, titlul acestora, data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare;

n) *denunțare, renunțare, retragere* se înțelege actul unilateral prin care partea română își manifestă voința de a nu mai fi legată prin tratat, conform dreptului internațional;

o) *contract de stat* se înțelege o înțelegere încheiată de către statul sau Guvernul român, precum și de ministere sau alte autorități ale administrației publice centrale cu alt stat, guvern, organizație internațională, respectiv cu instituții financiare sau alte entități ce nu au calitatea de subiect de drept internațional în domeniul economic, comercial, financiar și în alte domenii și care nu este guvernată de dreptul internațional public.

SECȚIUNEA a 2-a

Categoriile de tratate

Art. 2. — (1) România, Guvernul României, precum și ministerele și alte autorități ale administrației publice centrale, pentru care această atribuție este expres prevăzută de legislația în vigoare, pot încheia tratate la nivel de stat, tratate la nivel guvernamental, respectiv tratate la nivel departamental.

(2) Tratatelor prevăzute la alin. (1) se încheie cu respectarea principiilor fundamentale și a celorlalte norme

imperative ale dreptului internațional, a dreptului comunitar, a normelor cutumiare internaționale, a Constituției României, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

CAPITOLUL II

Procedura încheierii tratatelor

SECȚIUNEA 1

Aprobarea inițierii negocierilor

Art. 3. — (1) Pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel de stat, Ministerul Afacerilor Externe, singur sau, după caz, împreună cu ministerul sau autoritatea administrației publice centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în competențele căruia sau căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, elaborează un memorandum, care va fi avizat de către toate ministerele în competențele cărora se află din punct de vedere substanțial celelalte domenii reglementate prin tratat și însoțit de către Guvernul României prin semnătura primului-ministru, după care va fi înaintat spre aprobare Președintelui României.

(2) În cazul tratatelor la nivel de stat pentru care este necesară aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, aprobarea Președintelui României se va acorda după îndeplinirea procedurilor specifice prevăzute de legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării și de reglementările acestuia.

(3) În cazul tratatelor multilaterale și bilaterale la nivel de stat, inclusiv cu instituții financiare internaționale, cu caracter predominant tehnic, Ministerul Afacerilor Externe va fi doar avizator.

Art. 4. — (1) Pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel guvernamental, respectiv la nivel departamental, ministerul sau autoritatea administrației publice centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în competențele căruia sau căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, denumit/denumită în continuare *instituție inițiatoare*, elaborează un memorandum, care va fi avizat întotdeauna de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de către toate ministerele în competențele cărora se află, din punct de vedere substanțial, celelalte domenii reglementate prin tratat și care se înaintează spre aprobare Guvernului României, acordată prin semnătura primului-ministru.

(2) În cazul tratatelor la nivel guvernamental, respectiv departamental, pentru care este necesară aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, aceasta se solicită după îndeplinirea procedurii prevăzute la alin. (1) și după îndeplinirea procedurii specifice prevăzute de legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării și de reglementările acestuia, prin semnătura Președintelui României, în calitate de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, pe memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor.

Art. 5. — (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor va conține referiri la:

a) obiectul tratatului;

b) necesitatea încheierii tratatului;

c) finalitatea încheierii tratatului și implicațiile, în cazul încheierii tratatului respectiv, asupra obligațiilor juridice și altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv asupra Constituției României, dacă este cazul;

d) elementele concrete de mandat al părții române, ce urmează a fi promovate în cadrul negocierilor, inclusiv variante de acțiune, dacă este cazul.

(2) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor va avea întotdeauna anexată propunerea de text a părții române, atât în limba română, cât și în limba de circulație internațională în care se va încheia tratatul, după caz, și, cu titlu informativ, dacă acestea există, propunerea de text a celeilalte părți — în cazul unui tratat bilateral sau proiectul de la care se pornește negocierea, în limba română și în limba de circulație internațională în care se va încheia tratatul, și eventualele propuneri de modificare ale părții române — în cazul unui tratat multilateral.

(3) Propunerea de text a părții române se redactează în conformitate cu art. 2 alin. (2).

(4) Aprobarea inițierii negocierilor semnifică atât aprobarea conținutului memorandumului, cât și aprobarea propunerii de text a părții române.

Art. 6. — (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor, semnat de conducătorul instituției inițiatoare, se transmite concomitent, în copie, instituțiilor avizatoare, care au obligația ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la primire, să comunice instituției inițiatoare avizele lor în una dintre următoarele forme, după caz: aviz favorabil, aviz cu observații și/sau propuneri, aviz negativ.

(2) În urma primirii eventualelor observații sau propuneri, instituția inițiatoare definește conținutul memorandumului și, respectiv, al propunerii de text de tratat a părții române, pe care le transmite, în original, spre avizare succesivă, instituțiilor avizatoare.

(3) În cazul în care între instituțiile inițiatoare și, respectiv, avizatoare, după consultări la nivel corespunzător, persistă diferențe de opinie, instituțiile avizatoare pot aviza „cu obiecții”, care vor fi anexate și prezentate spre soluționare în cadrul ședinței Guvernului.

Art. 7. — (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel de stat va conține propunerea privind persoana având calitatea de șef al delegației de negociatori a părții române, cu menționarea funcției și instituției la care este încadrat.

(2) În cazul tratatelor la nivel guvernamental, respectiv departamental, desemnarea șefului delegației se face prin decizie a conducătorului instituției inițiatoare.

(3) În cazul negocierii tratatelor la nivel guvernamental care, prin obiectul lor, au implicații politice importante asupra relațiilor externe ale României, șeful delegației de negociatori a părții române se desemnează de către Guvernul României.

(4) Delegația de negociatori a părții române pentru tratatele la nivel de stat și, respectiv, la nivel guvernamental va include reprezentantul sau reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe; în cazul tratatelor la nivel departamental, delegația de negociatori a părții române va putea include reprezentantul sau reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe, la solicitarea instituției inițiatoare.

SECȚIUNEA a 2-a

Desfășurarea negocierilor

Art. 8. — Negocierile se desfășoară prin întâlnirea directă a delegațiilor de negociatori sau prin corespondență, cu respectarea strictă a elementelor de mandat și a variantelor de acțiune aprobate.

Art. 9. — (1) Pe toată durata negocierilor, după fiecare rundă de negociere a tratatelor la nivel de stat, respectiv a tratatelor la nivel guvernamental pentru care este necesară ratificarea de către Parlament conform art. 19 alin. (1), se redactează, în termen de cel mult 7 zile lucrătoare, un raport care va fi inițiat, avizat și aprobat de aceleași instituții implicate în procedura aprobării inițierii negocierilor.

(2) Raportul va cuprinde sintetic relatarea desfășurării negocierilor, cu prezentarea poziției partenerului/partenerilor

de negociere, a rezultatelor runde, evaluarea posibilităților evoluției ale procesului de negocieri, precum și propuneri vizând menținerea sau modificarea mandatului de negociere, care vor trebui motivate corespunzător în acest ultim caz, eventuale alte propuneri de acțiuni conexe procesului de negociere și vizând sprijinirea acestuia, precum și, în anexă, componența delegației române, respectiv a delegației/delegațiilor partenerului/partenerilor de negociere.

(3) Raportul va fi însoțit de forma de text rezultată în urma runde de negociere, în limba de circulație internațională și în limba română, cu evidențierea clară a propunerilor de text ale părților, în cazul în care negocierea nu s-a finalizat prin convenirea sau adoptarea textului tratatului.

(4) În situația finalizării negocierilor, elementele de raport menționate mai sus vor fi cuprinse sintetic în memorandumul pentru aprobarea semnării tratatului, elaborat conform art. 15.

Art. 10. — (1) În cazul celorlalte tratate la nivel guvernamental, respectiv în cazul tratatelor la nivel departamental, raportul este supus aprobării conducătorului instituției inițiatoare și este transmis spre informare Ministerului Afacerilor Externe.

(2) În acest caz raportul va avea caracter informativ, fără a propune modificări ale elementelor de mandat și ale variantelor de acțiune ale părții române în negociere. Ministerul Afacerilor Externe poate formula observații și propuneri în conformitate cu competențele sale, obligatorii pentru instituția inițiatoare, având în vedere elementele de mandat și variantele de acțiune anterior aprobate, care sunt obligatorii pentru instituția inițiatoare.

Art. 11. — (1) Pe toată durata negocierilor, ori de câte ori se va considera necesar, elementele de mandat și variantele de acțiune ale părții române pentru negocierea tratatelor la nivel de stat, la nivel guvernamental și, respectiv, la nivel departamental vor putea fi modificate numai prin memorandum inițiat, avizat și aprobat de aceleași instituții implicate în procedura aprobării inițierii negocierilor.

(2) Procedura prevăzută la alin. (1) se aplică și în ceea ce privește schimbarea șefului delegației.

Art. 12. — (1) În situația în care forma textului tratatului rezultată din negociere corespunde cu elementele de mandat aprobate, textul va fi convenit, în cazul tratatelor bilaterale, sau adoptat, în cazul tratatelor multilaterale.

(2) După convenire sau adoptare, textul poate fi parafat sau semnat *ad referendum*.

(3) După convenire sau adoptare, parafare ori semnare *ad referendum*, procesul de negocieri poate fi reluat, dacă este necesar, cu respectarea procedurii prevăzute pentru inițierea negocierilor.

SECȚIUNEA a 3-a

Aprobarea semnării

Art. 13. — (1) După finalizarea negocierilor prin convenire sau adoptare, pentru aprobarea semnării se elaborează un memorandum care este inițiat, avizat și aprobat în conformitate cu procedura prevăzută la art. 3 sau 4 și art. 6, care se adaptează corespunzător, conform prevederilor următoare.

(2) Ulterior avizării conform art. 3 sau 4, memorandumul pentru aprobarea semnării este supus avizării Ministerului Justiției.

(3) Procedura prevăzută la art. 3 alin. (2) și la art. 4 alin. (2) cu privire la aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării se aplică și pentru etapa aprobării semnării.

Art. 14. — Dacă instituțiile avizatoare formulează avize cu propuneri, cu observații, cu observații și propuneri sau cu obiecții, instituția inițiatoare:

a) va relua procesul de negocieri, dacă apreciază ca pertinente observațiile, în vederea obținerii unui text care să corespundă acestora; sau

b) va înainta Secretariatului General al Guvernului o notă justificativă, avizată de Ministerul Afacerilor Externe, cuprinzând argumentele neacceptării, totale sau parțiale, a observațiilor sau a avizului negativ, urmând ca Guvernul să aprobe semnarea ori să decidă reluarea negocierilor.

Art. 15. — (1) Memorandumul pentru aprobarea semnării va conține referiri la:

a) istoricul negocierilor;

b) prezentarea prevederilor relevante ale tratatului cu raportare la elementele de mandat aprobate la începerea negocierilor, precum și a implicațiilor pe care le are tratatul asupra obligațiilor juridice și altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv asupra Constituției României, dacă este cazul;

c) propuneri privind numele persoanei care va semna tratatul, cu menționarea funcției și instituției la care este încadrată, precum și propunerea de a i se acorda depline puteri în acest sens, după caz.

(2) Memorandumul va avea anexat:

a) textul tratatului rezultat în urma negocierilor, atât în limba română, cât și în limba de circulație internațională în care a fost convenit sau adoptat, după caz;

b) copia memorandumului pentru aprobarea inițierii negocierilor sau, după caz, cele mai recente elemente de mandat aprobate.

Art. 16. — (1) În mod excepțional, datorită urgenței semnării tratatului și numai dacă există suficiente elemente să se considere că textul convenit sau adoptat al tratatului nu va conține diferențe substanțiale de fond față de propunerea de text a părții române — în cazul unui tratat bilateral sau față de textul de la care se pornește în negocieri — în cazul unui tratat multilateral, respectiv față de elementele de mandat ale părții române, se poate elabora un memorandum comun pentru aprobarea negocierii și semnării, care va fi supus procedurii prevăzute de prezenta secțiune.

(2) Dacă textul convenit sau adoptat diferă față de propunerea de text a părții române sau față de propunerea de text de la care s-a pornit în negocieri, respectiv față de elementele de mandat ale părții române, se va elabora un memorandum separat pentru semnare, conform procedurii prevăzute de prezenta secțiune.

SECȚIUNEA a 4-a

Deplinele puteri

Art. 17. — (1) După aprobarea negocierii, respectiv a semnării tratatelor la nivel de stat sau de Guvern, Ministerul Afacerilor Externe eliberează deplinele puteri pentru negociere, dacă partenerul solicită asemenea depline puteri, și, respectiv, pentru semnare.

(2) Deplinele puteri pentru participarea la negocieri și, respectiv, pentru semnarea tratatelor la nivel departamental se eliberează conform alin. (1), numai dacă partenerul/partenerii de negociere solicită prezentarea deplinele puteri.

(3) Președintele României, primul-ministru al Guvernului și ministrul afacerilor externe pot negocia și semna tratate fără a prezenta depline puteri.

(4) Ministerul Afacerilor Externe eliberează depline puteri pentru participarea delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale, dacă este necesar potrivit regulilor de procedură ale reuniunii, în baza mandatului aprobat de către

Președintele României sau de către primul-ministru al Guvernului.

(5) Pentru participarea delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale este necesară obținerea aprobării, acolo unde este cazul, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data efectuării deplasării delegațiilor respective.

(6) În memorandumul pentru obținerea aprobării participării delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale se vor menționa numele și funcția șefului delegației și ale supleantului acestuia, urmând ca instituția inițiatoare să transmită Ministerului Afacerilor Externe copia memorandumului aprobat și lista celorlalți membri ai delegației, cu respectarea termenului prevăzut de lege, în vederea eliberării deplinele puteri.

SECȚIUNEA a 5-a

Exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat

Art. 18. — (1) Exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat se face, după caz, prin ratificare, aprobare, aderare sau acceptare.

(2) În mod excepțional, în cazurile prevăzute la art. 26 alin. (1), exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat se poate face prin semnarea tratatului respectiv.

Art. 19. — (1) Se supun Parlamentului spre ratificare prin lege următoarele categorii de tratate:

a) tratatele la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare al acestora;

b) tratatele la nivel guvernamental care se referă la cooperarea politică sau care implică angajamente cu caracter politic;

c) tratatele la nivel guvernamental care se referă la cooperarea cu caracter militar;

d) tratatele la nivel guvernamental care se referă la teritoriul de stat, inclusiv regimul juridic al frontierei de stat, precum și la zonele asupra cărora România exercită drepturi suverane și jurisdicție;

e) tratatele la nivel guvernamental care se referă la statutul persoanelor, drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

f) tratatele la nivel guvernamental care se referă la participarea în calitate de membru la organizații internaționale interguvernamentale;

g) tratatele la nivel guvernamental care se referă la asumarea unui angajament financiar care ar impune sarcini suplimentare la bugetul de stat;

h) tratatele la nivel guvernamental ale căror dispoziții fac necesară, pentru aplicare, adoptarea unor noi dispoziții normative având forță juridică de lege ori a unor legi noi sau amendarea legilor în vigoare și cele care prevăd în mod expres cerința ratificării lor.

(2) Tratatelor prevăzute la alin. (1) nu se ratifică prin ordonanțe ale Guvernului.

(3) În situații extraordinare, tratatele prevăzute la alin. (1) lit. b)–h), a căror reglementare nu poate fi amânată, vor putea fi ratificate prin ordonanțe de urgență ale Guvernului, sub condiția justificării temeinice a urgenței ratificării.

Art. 20. — Tratatelor semnate la nivel guvernamental care nu intră sub incidența prevederilor art. 19, precum și tratatele semnate la nivel departamental sunt supuse Guvernului spre aprobare prin hotărâre.

Art. 21. — (1) Tratatelor multilaterale care nu au fost semnate în numele României sau la nivel guvernamental, la care România sau Guvernul României urmează să devină parte și care intră sub incidența prevederilor art. 19 alin. (1), sunt supuse Parlamentului spre aderare sau acceptare prin lege, dacă prevăd expres această modalitate de exprimare a consimțământului de a deveni parte la ele.

(2) În situații extraordinare, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 19 alin. (3), tratatele multilaterale prevăzute la alin. (1) pot fi supuse aderării sau acceptării prin ordonanță de urgență a Guvernului.

(3) Tratatetele prevăzute la alin. (1) care nu intră sub incidența prevederilor art. 19 alin. (1) sunt supuse Guvernului, spre aderare sau acceptare, prin hotărâre.

Art. 22. — (1) Tratatetele se ratifică, se aprobă, se acceptă sau se aderă la ele prin lege ori se aprobă, se acceptă sau se aderă la acestea prin hotărâre a Guvernului, după caz.

(2) În cazul excepțional prevăzut la art. 19 alin. (3) și la art. 21 alin. (2) se elaborează o ordonanță de urgență de ratificare, aderare sau acceptare, care va fi supusă aprobării Parlamentului prin lege.

(3) Titlul actului normativ va conține mențiunea ratificării, aprobării, aderării sau acceptării tratatului, titlul complet al tratatului și celelalte elemente de identificare.

(4) Actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare conține, de regulă, un articol unic care prevede mențiunea „se ratifică ...”, „se aprobă ...”, „se aderă la ...”, „se acceptă ...”, urmată de titlul complet al tratatului, însoțit de celelalte elemente de identificare, după cum urmează:

a) în cazul tratatelor bilaterale — data și locul semnării;
b) în cazul tratatelor multilaterale supuse ratificării sau aprobării — data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, aceste elemente de identificare fiind însoțite de menționarea datei intrării în vigoare a tratatului, dacă este cazul, precum și a datei și locului semnării de către partea română;

c) în cazul tratatelor multilaterale supuse aderării sau acceptării — data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, aceste elemente de identificare fiind însoțite de menționarea datei intrării în vigoare a tratatului, dacă este cazul.

(5) Actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a unui tratat multilateral poate cuprinde și unul sau mai multe articole conținând rezerve și/sau declarații ale părții române, care se fac cu respectarea strictă a prevederilor tratatului.

(6) În cazul acelor tratate ale căror dispoziții implică modificarea sau completarea unuia sau mai multor acte normative în vigoare, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va include prevederi exprese, cu trimiteri clare, prin care se modifică sau se completează dispozițiile actelor normative respective, pentru asigurarea concordanței cadrului legislativ intern cu prevederile tratatului.

(7) În cazul tratatelor ale căror prevederi implică adoptarea de dispoziții normative de drept intern pentru aplicarea prevederilor lor, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va include norme detaliate de natură să permită aplicarea tratatului, fără ca prin aceste norme să se poată aduce atingere regimului juridic stabilit prin tratat sau textului tratatului.

(8) În cazul în care pentru aplicarea prevederilor tratatelor prevăzute la alin. (7) este suficientă adoptarea de acte normative cu forță juridică inferioară actului normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare, actul normativ respectiv va fi adoptat imediat după adoptarea actului normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare.

(9) Normele de natură să permită aplicarea tratatului la care se referă alin. (6)—(8) intră în vigoare la data intrării în vigoare a tratatului sau după această dată, în termenul prevăzut de acestea.

(10) Prevederile alin. (6)—(9) nu aduc atingere posibilității adoptării unor dispoziții normative de drept intern pentru aplicarea prevederilor unui tratat, ulterior intrării în

vigoare a acestuia, în cazul în care acest lucru se va dovedi necesar.

(11) Prevederile alin. (6)—(9) nu se aplică în cazul tratatelor ale căror dispoziții implică adoptarea unor legi organice pentru aplicarea lor.

(12) Proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare se inițiază și se avizează în conformitate cu procedura prevăzută la art. 3, respectiv art. 4 și 6, care se adaptează corespunzător, Ministerul Justiției fiind ultimul în ordinea avizatorilor, și se adoptă în conformitate cu normele procedurale în vigoare, în funcție de tipul actului normativ.

(13) În cazul în care, datorită conexiunii dintre ele, două sau mai multe tratate se ratifică, se aprobă, se aderă la acestea sau se acceptă prin același act normativ, măsura ratificării, aprobării, aderării sau acceptării se va exprima, pentru fiecare tratat, printr-un articol distinct.

Art. 23. — (1) Expunerea de motive care însoțește proiectul de lege de ratificare, aderare sau acceptare, respectiv nota de fundamentare care însoțește proiectul hotărârii Guvernului de aprobare, aderare sau acceptare ori proiectul ordonanței de urgență a Guvernului de ratificare, aderare sau acceptare va cuprinde următoarele:

a) necesitatea încheierii tratatului pentru partea română;
b) finalitatea încheierii tratatului pentru partea română;
c) istoricul negocierilor;

d) în cazul tratatelor bilaterale semnate, supuse ratificării sau aprobării — data și locul semnării, menționarea persoanei semnatarului din partea română;

e) în cazul tratatelor multilaterale semnate de partea română, supuse ratificării sau aprobării — data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, data și locul semnării de către partea română, cu menționarea persoanei semnatarului, data intrării în vigoare, dacă este cazul;

f) în cazul tratatelor multilaterale supuse spre aderare sau acceptare — data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, data intrării în vigoare, dacă este cazul;

g) prezentarea prevederilor relevante ale tratatului din perspectiva intereselor părții române, a implicațiilor pe care le are tratatul asupra obligațiilor juridice și altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv din perspectiva compatibilității cu dreptul comunitar, precum și a măsurilor de adaptare necesare;

h) prezentarea prevederilor prin care se urmărește asigurarea concordanței cadrului legislativ intern cu prevederile tratatului la care se referă alin. (6) și (7) ale art. 22;

i) prezentarea și motivarea rezervelor sau declarațiilor la tratat, dacă este cazul, cuprinse în proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare;

j) în cazul excepțional prevăzut la art. 19 alin. (3) și la art. 21 alin. (2), justificarea temeinică a urgenței ratificării, aderării sau acceptării, prin ordonanță de urgență a Guvernului, menționarea interesului public afectat în lipsa ratificării, aderării sau acceptării, precum și a obținerii aprobării exprese a Președintelui României.

(2) În cazul tratatelor semnate la nivel de stat, la expunerea de motive a proiectului legii de ratificare se anexează, în copie, memorandumul pentru aprobarea semnării.

Art. 24. — (1) După adoptare, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, însoțit de textul în limba română al tratatului.

(2) În cazuri temeinic justificate, Parlamentul și, respectiv, Guvernul pot hotărî ca textele anumitor tratate să nu fie publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, acestea urmând să fie comunicate tuturor instituțiilor interesate.

SECȚIUNEA a 6-a

Intrarea în vigoare a tratatelor

Art. 25. — (1) Tratatetele intră în vigoare în conformitate cu prevederile cuprinse în acestea.

(2) Tratatetele bilaterale la nivel de stat intră în vigoare la data schimbului instrumentelor de ratificare, la termenul prevăzut de tratat sau printr-o altă modalitate prevăzută de acesta, în conformitate cu prezenta lege.

(3) Tratatetele bilaterale la nivel guvernamental sau departamental intră în vigoare la data ultimei notificări prin care se comunică celeilalte părți îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare, la termenul prevăzut de tratat de la data ultimei notificări sau printr-o altă modalitate prevăzută de tratat, în conformitate cu prezenta lege.

(4) Instrumentele de ratificare, aderare sau acceptare a tratatelor la nivel de stat se redactează de către Ministerul Afacerilor Externe, se semnează de către Președintele României, se contrasemnează de către ministrul afacerilor externe și se învestesc cu sigiliul de stat.

(5) Instrumentele de aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor la nivel guvernamental, dacă este cazul, se redactează de către Ministerul Afacerilor Externe, se semnează de către primul-ministru al Guvernului, se contrasemnează de către ministrul afacerilor externe și se învestesc cu sigiliul de stat.

(6) Instrumentele prevăzute la alin. (5) urmează a fi schimbate între părți sau depuse la depozitar de către Ministerul Afacerilor Externe.

(7) Notificarea, dacă este cazul, a celeilalte părți sau a depozitarului cu privire la îndeplinirea procedurilor interne vizând ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea tratatelor se realizează de către Ministerul Afacerilor Externe, pe cale diplomatică.

(8) În cazul în care ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea s-a făcut cu rezerve sau/și declarații, conținutul acestora, astfel cum este redat în actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare, va fi inclus ca atare în textul instrumentului de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare ori în notificarea privind îndeplinirea procedurilor interne vizând ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea.

(9) Intrarea în vigoare a tratatelor se face cunoscută prin ordin al ministrului afacerilor externe, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare.

Art. 26. — (1) Pot intra în vigoare de la data semnării următoarele categorii de tratate:

a) tratatele la nivel guvernamental sau departamental care se încheie în aplicarea unor tratate în vigoare care prevăd expres această posibilitate;

b) protocoalele de cooperare la nivel departamental pe care le încheie Ministerul Afacerilor Externe al României cu ministerele afacerilor externe ale altor state;

c) programele de cooperare la nivel guvernamental și departamental în domeniul educației, culturii, sportului, cercetării, pe termen de cel mult 5 ani, fără posibilitatea prelungirii automate a valabilității;

d) tratatele prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene sau a statelor membre, inclusiv cele care implică a contribuție a părții române, și care sunt negociate și semnate de reprezentanții ministerului care gestionează problematica integrării europene, în calitate de coordonator național al asistenței financiare nerambursabile, respectiv cele privind participarea la programe comunitare;

e) tratatele, altele decât cele menționate la lit. d), prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă, precum și cele la nivel guvernamental sau departamental care reglementează derularea unor proiecte de specialitate sau cu caracter tehnic, cu sprijinul financiar al partenerului străin.

(2) Tratatetele prevăzute la alin. (1) pot fi semnate numai după obținerea aprobărilor prevăzute de prezenta lege pentru semnare, inclusiv pentru intrarea în vigoare de la data semnării, și după eliberarea deplinelor puteri pentru aceasta, dacă este necesar.

Art. 27. — (1) Tratatetele semnate la nivel guvernamental care nu trebuie supuse ratificării conform art. 19 alin. (1) și, respectiv, la nivel departamental se pot aplica cu titlu provizoriu de la data semnării, fie în întregime, fie în ceea ce privește unele dispoziții ale acestora, cu condiția includerii în tratat a unei prevederi exprese în acest sens, urmând ca procedura de aprobare să fie îndeplinită în cel mai scurt timp.

(2) Tratatetele la nivel de stat, precum și tratatele la nivel guvernamental care, conform art. 19 alin. (1), trebuie supuse ratificării nu pot intra în vigoare prin procedura semnării și nu se pot aplica cu titlu provizoriu de la data semnării.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1), memorandumul pentru aprobarea semnării va include expres solicitarea de aprobare a punerii în aplicare provizorii de la data semnării și precizarea prevederilor care vor beneficia de acest regim, semnarea având loc numai după aprobarea semnării și eliberarea deplinelor puteri pentru aceasta, dacă este necesar.

Art. 28. — (1) După semnare, ministerul inițiator al procedurii de semnare va elabora o notă de informare a Guvernului, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, cu privire la data semnării și, respectiv, a intrării în vigoare sau aplicării cu titlu provizoriu a tratatului.

(2) Prin ordin al conducătorului ministerului inițiator al procedurii de semnare se va dispune publicarea, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, a textelor tratatelor la care se referă alin. (1), în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data semnării tratatului.

SECȚIUNEA a 7-a

Tratatetele în formă simplificată, încheiate prin schimb de note verbale sau de scrisori

Art. 29. — (1) Tratatetele în forma simplificată a schimbului de note verbale se încheie numai de către Ministerul Afacerilor Externe și intră în vigoare la data efectuării schimbului sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(2) Tratatetele în forma simplificată a schimbului de scrisori se încheie de către Ministerul Afacerilor Externe și intră în vigoare la data efectuării schimbului de scrisori sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(3) Ministerul care gestionează problematica integrării europene, în calitate de coordonator național al asistenței financiare nerambursabile, poate încheia tratate la nivel guvernamental în forma simplificată a schimbului de scrisori, prin care se acordă României asistență tehnică sau financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene sau a statelor membre, inclusiv care implică o contribuție a părții române, respectiv tratate privind participarea la programe comunitare. Aceste tratate intră în vigoare la data efectuării schimbului de scrisori sau la alt moment prevăzut

de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(4) Dispozițiile alin. (1)—(3) se aplică tratatelor care nu fac necesară ratificarea prin lege de către Parlament, conform art. 19.

(5) Tratatelor la nivel guvernamental în formă simplificată, indiferent de denumire, care fac necesară ratificarea prin lege de către Parlament, intră în vigoare după ratificare, la data ultimei notificări privind îndeplinirea procedurii interne pentru intrarea în vigoare, sau la alt moment precizat de acestea, prin raportare la data ultimei notificări.

(6) Aprobările pentru negocierea și, respectiv, semnarea tratatelor în formă simplificată se obțin conform procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(7) Ministrul afacerilor externe, respectiv ministrul care gestionează problematica integrării europene, va dispune prin ordin publicarea, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, a textelor tratatelor prevăzute la alin. (1)—(3), în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data intrării lor în vigoare.

SECȚIUNEA a 8-a

Înregistrarea tratatelor

Art. 30. — (1) Ministerul Afacerilor Externe întreprinde demersurile necesare pentru înregistrarea la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite a tratatelor la nivel de stat și guvernamental care prevăd cerința înregistrării, precum și a celor care, dată fiind importanța lor, fac necesară înregistrarea.

(2) Ministerul Afacerilor Externe trimite copiile certificate ale tratatelor multilaterale pentru care România are calitatea de depozitar, pentru a fi înregistrate la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite.

CAPITOLUL III

Aplicarea, modificarea și încetarea valabilității tratatelor

SECȚIUNEA 1

Aplicarea tratatelor

Art. 31. — (1) Obligațiile prevăzute de tratatele în vigoare se execută întocmai și cu bună-credință.

(2) Aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor în vigoare reprezintă o obligație pentru toate autoritățile statului român, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și pentru persoanele fizice și juridice române sau aflate pe teritoriul României.

(3) Guvernul, Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru aplicarea tratatelor în vigoare, precum și de a controla modul în care se realizează acestea.

(4) Dispozițiile tratatelor în vigoare nu pot fi modificate, completate sau scoase din vigoare prin acte normative interne ulterioare intrării lor în vigoare.

(5) Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozițiilor unui tratat în vigoare.

(6) Aplicarea unui tratat în vigoare sau a unor prevederi ale acestuia poate fi suspendată conform prevederilor acestuia sau prin acordul părților.

(7) Propunerea de suspendare a aplicării unui tratat se face printr-un memorandum inițiat de ministrul sau autoritatea administrației publice centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 2 alin. (1) și are competență în domeniul principal reglementat prin tratat. Memorandumul

este supus avizării și aprobării, în conformitate cu procedura prevăzută la art. 3 sau 4 și art. 6.

(8) Memorandumul prevăzut la alin. (7) va cuprinde și, respectiv, va avea anexate:

- argumentarea oportunității suspendării aplicării;
- temeiul juridic al suspendării aplicării;
- consecințele politice, juridice, economice sau de altă natură ale suspendării aplicării;
- copie textului tratatului.

(9) După aprobarea suspendării aplicării, Ministerul Afacerilor Externe notifică măsura suspendării celeilalte/celorlalte părți la tratat, pe cale diplomatică.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea și încetarea valabilității tratatelor

Art. 32. — (1) Tratatelor în vigoare se modifică în conformitate cu prevederile acestora sau prin acordul părților.

(2) Modificarea tratatelor în vigoare urmează procedura prevăzută pentru încheierea acestora, cu excepția cazurilor în care tratatul respectiv prevede expres o procedură distinctă.

Art. 33. — În cazul în care, după intrarea în vigoare a unui tratat, se constată existența unei erori materiale care nu afectează substanța sa, aceasta poate fi corectată prin înțelegere cu cealaltă parte sau celelalte părți la tratatul respectiv, realizată de Ministerul Afacerilor Externe prin schimb de note verbale.

Art. 34. — (1) Încetarea valabilității tratatelor prin acordul părților sau prin denunțare, renunțare ori retragere urmează procedura prevăzută pentru intrarea în vigoare a acestora.

(2) Instrumentul de motivare a actului normativ prin care se aprobă încetarea valabilității tratatului prin acordul părților, denunțare, renunțare sau retragere va cuprinde și, respectiv, va avea anexate:

- argumentarea oportunității încetării valabilității tratatului;
- temeiul juridic al încetării valabilității tratatului;
- consecințele politice, juridice, economice sau de altă natură ale încetării valabilității tratatului;
- copie textului tratatului.

(3) Dacă este necesar, denunțarea tratatelor la nivel de stat se consimnează în instrumentul de denunțare, renunțare sau retragere, care este redactat de Ministerul Afacerilor Externe și este, ca regulă, semnat de ministrul afacerilor externe și investit cu sigiliul de stat.

(4) Ministerul Afacerilor Externe trimite depozitarului instrumentul de denunțare, renunțare sau retragere ori notifică denunțarea, renunțarea sau retragerea ori încetarea valabilității tratatului prin altă modalitate, pe cale diplomatică.

(5) Încetarea valabilității tratatelor se face cunoscută prin ordin al ministrului afacerilor externe, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data încetării valabilității sau de la data constatării încetării valabilității tratatului.

CAPITOLUL IV

Dispoziții diverse

SECȚIUNEA 1

Atribuțiile Ministerului Afacerilor Externe

Art. 35. — (1) Ministerul Afacerilor Externe este organul specializat prin care se asigură coordonarea și politica unitară în domeniul de reglementare al prezentei legi.

(2) La solicitarea autorităților statului sau din oficiu, în vederea asigurării aplicării întocmai în România a prevederilor

tratatelor, Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu alte instituții competente, elaborează avize conforme cu privire la problemele juridice legate de interpretarea sau aplicarea acestora.

(3) La solicitarea autorităților statului sau din oficiu, Ministerul Afacerilor Externe se pronunță asupra caracterului de tratat în înțelesul dreptului internațional public, respectiv asupra caracterului juridic al obligațiilor conținute de acesta.

Art. 36. — (1) La începutul fiecărui an calendaristic, Ministerul Afacerilor Externe elaborează o sinteză privind tratatele la nivel de stat și guvernamental semnate, ratificate, aprobate, la care s-a aderat sau care au fost acceptate, respectiv care au intrat în vigoare în cursul anului calendaristic precedent.

(2) Sinteza prevăzută la alin. (1) se transmite spre informare Președintelui României, Guvernului și Parlamentului până la sfârșitul lunii ianuarie a fiecărui an.

(3) Anual Ministerul Afacerilor Externe editează din fondurile prevăzute în bugetul său compendii și culegeri cu textele tratatelor reprezentative intrate în vigoare, încheiate la nivel statal și guvernamental.

Art. 37. — (1) Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația să semnaleze Președintelui României, Guvernului și Parlamentului problemele pe care le ridică aplicarea unor tratate în vigoare, în vederea soluționării operative a acestora, în deplină conformitate cu dreptul internațional și interesele părții române.

(2) Ministerul Afacerilor Externe analizează, în consultare cu alte ministere și autorități ale statului, rezervele la tratatele multilaterale pe care le-au formulat alte state și poate formula obiecții la acestea, dacă este necesar, conform dreptului internațional și practicii internaționale.

(3) Ministerul Afacerilor Externe poate iniția, în consultare cu alte ministere și autorități ale statului, retragerea rezervelor formulate de partea română la un tratat multilateral, care urmează aceeași procedură ca și la exprimarea consimțământului cu privire la tratatul respectiv.

(4) Instrumentul de motivare a actului normativ prin care se aprobă retragerea rezervelor cuprinde cauzele pentru care s-a optat pentru aceasta.

(5) După intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă retragerea rezervelor, Ministerul Afacerilor Externe notifică depozitarului retragerea rezervelor părții române sau transmite instrumentul de retragere a rezervelor, care este, de regulă, semnat de ministrul afacerilor externe și investit cu sigiliul de stat.

Art. 38. — (1) Originalele tratatelor bilaterale la nivel de stat și la nivel guvernamental, originalele tratatelor multilaterale care prevăd calitatea de depozitar a României sau a Guvernului României, precum și copiile certificate ale tratatelor multilaterale semnate sau la care România ori Guvernul României este parte se păstrează în Arhiva tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

(2) Originalele tratatelor bilaterale încheiate la nivel de stat și la nivel guvernamental se transmit Ministerului Afacerilor Externe pentru depozitare, în termen de cel mult 7 zile lucrătoare de la data semnării.

(3) În calitate de depozitar, Ministerul Afacerilor Externe ține evidența situației juridice a tratatelor bilaterale și multilaterale semnate sau la care România ori Guvernul României este parte și îndeplinește atribuțiile decurgând din calitatea de depozitar conform dreptului internațional și practicii internaționale.

(4) Prin ordin al ministrului afacerilor externe se fac cunoscute date și informații privind evoluțiile survenite în privința tratatelor încheiate de România, precum și textele

tratatelor revizuite, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) Ministerul Afacerilor Externe păstrează sigiliul de stat al României.

SECȚIUNEA a 2-a

Publicitatea textelor tratatelor anterior publicării în Monitorul Oficial al României

Art. 39. — (1) Textele tratatelor bilaterale nu pot fi făcute publice până la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția cazului în care există o obligație internațională asumată de partea română în acest sens.

(2) După semnare, până la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, textele tratatelor bilaterale pot fi făcute publice cu acordul expres al celeilalte părți, după cum urmează:

a) în cazul tratatelor la nivel de stat — cu aprobarea Președintelui României;

b) în cazul tratatelor la nivel guvernamental — cu aprobarea primului-ministru al Guvernului;

c) în cazul tratatelor la nivel departamental — cu aprobarea conducătorului instituției inițiatoare și cu avizul Ministerului Afacerilor Externe.

SECȚIUNEA a 3-a

Examinarea compatibilității prevederilor tratatelor cu Constituția României

Art. 40. — (1) După convenirea sau adoptarea tratatelor prevăzute la art. 19 alin. (1), în orice etapă a încheierii lor, oricare dintre președinții celor două Camere ale Parlamentului României ori un număr de cel puțin 50 de deputați sau cel puțin 25 de senatori pot solicita Curții Constituționale avizul privind compatibilitatea prevederilor tratatelor cu Constituția României.

(2) Curtea Constituțională se va pronunța în termen de 30 de zile de la data sesizării, interval în care procedurile interne legate de încheierea tratatului se suspendă.

(3) În cazul în care tratatul cuprinde dispoziții contrare Constituției României și nu este posibilă renegocierea tratatului, iar în cazul tratatelor multilaterale, nici formularea de rezerve, proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va fi promovat numai după revizuirea Constituției.

(4) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere procedurilor de control al constituționalității legilor și ordonanțelor Guvernului, prevăzute de legea privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. În cazul în care, în exercitarea atribuțiilor sale de control al constituționalității, Curtea Constituțională decide că dispozițiile unui tratat aflat în vigoare pentru România sunt neconstituționale, Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu ministerul sau instituția în competențele căruia/căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, va face demersuri, în termen de 30 de zile, pentru inițierea procedurilor necesare în vederea renegocierii tratatului sau încetării valabilității acestuia pentru partea română ori, după caz, în vederea revizuirii Constituției.

SECȚIUNEA a 4-a

Procedura încheierii înțelegerilor la nivelul autorităților administrației publice locale cu autorități similare din alte state

Art. 41. — (1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a solicita avizul de oportunitate al Ministerului Afacerilor Externe și al ministerului cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale cu privire la intenția de

a iniția negocieri pentru încheierea de înțelegeri de cooperare cu autorități similare din alte state.

(2) Înțelegerile de cooperare prevăzute la alin. (1) se încheie cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(3) Anterior semnării, proiectele de înțelegeri de cooperare pe care autoritățile administrației publice locale intenționează să le încheie cu autorități similare din alte state vor fi avizate de către Ministerul Afacerilor Externe și de către ministerul cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale.

(4) Înțelegerile de cooperare la care se referă prezentul articol pot intra în vigoare de la data semnării.

(5) Copii ale înțelegerilor de cooperare semnate vor fi transmise, în termen de 10 zile lucrătoare de la data semnării, Ministerului Afacerilor Externe și ministerului cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale.

(6) Procedura prevăzută la alin. (1)–(4) este suplimentară procedurilor în acest domeniu care trebuie îndeplinite la nivelul autorităților publice locale pentru aprobarea inițierii negocierilor, respectiv a semnării, sau pentru îndeplinirea altor acte cu privire la înțelegerile de cooperare respective.

SECȚIUNEA a 5-a

Sancțiunea nerespectării normelor privind încheierea tratatelor

Art. 42. — Tratatelor încheiate cu încălcarea normelor dreptului internațional privind validitatea tratatelor și a normelor privind capacitatea și/sau procedura încheierii trata-

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DAN MIRCEA POPESCU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 16 decembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 22 decembrie 2003.
Nr. 590.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind tratatele

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind tratatele și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 22 decembrie 2003.
Nr. 909.

telor pot fi declarate nule, procedura de aprobare a declarării nulității fiind similară celei urmate pentru intrarea în vigoare a categoriei respective de tratate.

SECȚIUNEA a 6-a

Excepții

Art. 43. — Procedura încheierii înțelegerilor tehnice la nivel departamental, indiferent de denumire, pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin tratate în domeniul cooperării cu forțele armate străine, nu intră sub incidența prezentei legi, urmând a fi reglementată prin hotărâre a Guvernului.

Art. 44. — Contractele de stat nu intră sub incidența prezentei legi.

SECȚIUNEA a 7-a

Dispoziții finale

Art. 45. — (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 12 ianuarie 1991, cu completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

ORDONANȚE ȘI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ privind măsuri financiare în sistemul sanitar

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. II poz. 3 din Legea nr. 559/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Articol unic. — (1) Se autorizează casele de asigurări de sănătate județene și a municipiului București să deconteze, din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate aferent anului 2004, serviciile medicale ale unităților sanitare cu paturi în anul 2002, evidențiate în actele adiționale la Contractul de furnizare de servicii medicale

încheiat pe anul 2004, până la nivelul cheltuielilor angajate și neachitate, înregistrate la data de 31 decembrie 2002.

(2) Încălcarea dispozițiilor legale privind cheltuielile angajate și neachitate de unitățile sanitare cu paturi, înregistrate la data de 31 decembrie 2002, atrage răspunderea potrivit legii.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul sănătății,
Ovidiu Brînzan
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 8 ianuarie 2004.
Nr. 1

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE privind aprobarea execuției bugetelor acțiunilor și proiectelor derulate în anul 2003 prin bugetul Secretariatului General al Guvernului

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă execuția bugetelor următoarelor acțiuni și proiecte derulate în anul 2003 prin bugetul Secretariatului General al Guvernului:

a) aducerea în țară a osemintelor regelui Carol al II-lea de Hohenzollern Sigmaringen în vederea înhumării la Mănăstirea Curtea de Argeș, județul Argeș, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 21/2003;

b) proiectul „Ziua Europei este și ziua ta”, a cărui finanțare a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 98/2003;

c) Reuniunea informală a prim-miniștrilor statelor invitate să adere la NATO cu ocazia Summitului de la Praga, organizată în România în perioada 4—5 aprilie 2003, în baza Hotărârii Guvernului nr. 215/2003;

d) Cea de-a 6-a Conferință ministerială anuală UE — țările asociate și reuniunea pregătitoare a acesteia,

organizate la București în perioada 9—10 mai 2003, în baza Hotărârii Guvernului nr. 314/2003;

e) Reuniunea la nivel înalt pe probleme de strategie de dezvoltare economică, organizată în perioada 14—15 iunie 2003, în baza Hotărârii Guvernului nr. 551/2003, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 642/2003;

f) organizarea unor manifestări cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, în baza Hotărârii Guvernului nr. 552/2003;

g) Summitul est-european pentru investiții, organizat la București în perioada 14—15 octombrie 2003, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1.064/2003.

Art. 2. — Execuția bugetelor acțiunilor și proiectelor menționate la art. 1 este prevăzută în anexele nr. 1—7 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul pentru coordonarea Secretariatului
General al Guvernului,
Eugen Bejinariu

București, 23 decembrie 2003.
Nr. 1.586.

ANEXA Nr. 1

BUGETUL
proiectului „Aducerea în țară a osemintelor regelui Carol al II-lea de Hohenzollern Sigmaringen
în vederea înhumării la Mănăstirea Curtea de Argeș, județul Argeș“

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 21/2003

— mii lei —

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:	1.900.000
Total sume cheltuite:	1.060.522
Economii:	839.478

Natura cheltuielilor	Buget	Cheltuieli efective	Economii
Transport aerian	1.000.000	825.714	174.286
Servicii ambasadă	500.000	160.943	339.057
Cheltuieli de protocol	300.000	63.365	236.635
Mașină funerară	100.000	10.500	89.500
TOTAL:	1.900.000	1.060.522	839.478

Suma de 839.478 mii lei reprezentând economii a fost disponibilizată la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

ANEXA Nr. 2

BUGETUL
proiectului „Ziua Europei este și ziua ta“

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 98/2003

— mii lei —

Fonduri alocate:	10.000.000
din care:	
— în bugetul Secretariatului General al Guvernului	8.500.000
— Ministerul Administrației Publice	400.000
— Ministerul Informațiilor Publice	1.100.000
Total sume cheltuite:	8.857.352
din care:	
— Secretariatul General al Guvernului	7.600.769
— Ministerul Administrației Publice	387.450
— Ministerul Informațiilor Publice	869.133
Economii:	1.142.648

Din suma de 1.142.648 mii lei reprezentând economii, 740.479 mii lei au fost disponibilizați la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului și 402.169 mii lei au fost redistribuiți pentru alte acțiuni aprobate de Consiliul interministerial pentru imagine externă.

ANEXA Nr. 3

BUGETUL
Reuniunii informale a prim-miniștrilor statelor invitate să adere la NATO cu ocazia Summitului de la Praga,
organizată în România în perioada 4—5 aprilie 2003

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 215/2003

— mii lei —

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:	2.000.000
Total sume cheltuite:	802.547
Economii:	1.197.453

Natura cheltuielilor	Buget	Cheltuieli efective	Economii
Cazare și transport	1.000.000	424.033	575.967
Cheltuieli materiale și servicii	500.000	122.670	377.330
Cheltuieli de protocol	500.000	255.844	244.156
TOTAL:	2.000.000	802.547	1.197.453

Suma de 1.197.453 mii lei reprezentând economii a fost redistribuită pentru alte acțiuni aprobate de Consiliul interministerial pentru imagine externă.

BUGETUL

Celei de-a 6-a Conferințe ministeriale anuale UE — țările asociate și reuniunii pregătitoare a acestora, organizate la București în perioada 9—10 mai 2003

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 314/2003

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:

Total sume cheltuite:

Economii:

— mii lei —

2.000.000**686.847****1.313.153**

Natura cheltuielilor	Buget	Cheltuieli efective	Economii
Cazare	500.000	280.000	220.000
Transport	500.000	146.399	353.601
Cheltuieli materiale și servicii	700.000	94.695	605.305
Cheltuieli de protocol	300.000	165.753	134.247
TOTAL:	2.000.000	686.847	1.313.153

Din suma de 1.313.153 mii lei reprezentând economii, 1.053.000 mii lei au fost disponibilizați la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului și 260.153 mii lei au fost redistribuiți pentru alte acțiuni aprobate de Consiliul interministerial pentru imagine externă.

BUGETUL

Reuniunii la nivel înalt pe probleme de strategii de dezvoltare economică, organizată în perioada 14—15 iunie 2003

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 551/2003, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 642/2003

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:

Total sume cheltuite:

Economii:

— mii lei —

1.400.000**1.081.705****318.295**

Natura cheltuielilor	Buget	Cheltuieli efective	Economii
Cazare și transport	800.000	574.049	225.951
Cheltuieli materiale și servicii	200.000	151.026	48.974
Cheltuieli de protocol	400.000	356.630	43.370
TOTAL:	1.400.000	1.081.705	318.295

Suma de 318.295 mii lei reprezentând economii a fost disponibilizată pentru reîntregirea Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

BUGETUL

proiectului „Organizarea unor manifestări cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului“

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 552/2003

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:

Total sume cheltuite:

Economii:

— mii lei —

2.000.000**1.975.893****24.107**

Suma de 24.107 mii lei reprezentând economii a fost disponibilizată pentru reîntregirea Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

BUGETUL

Summitului est-european pentru investiții, organizat la București în perioada 14—15 octombrie 2003

Finanțat prin: Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2003

Fonduri alocate în bugetul Secretariatului General al Guvernului:

Total sume cheltuite:

Economii:

— mii lei —

4.000.000**1.734.036****2.265.964**

Natura cheltuielilor	Buget	Cheltuieli efective	Economii
Cazare	1.500.000	1.228.250	271.750
Transport	800.000	297.988	502.012
Cheltuieli materiale și servicii	1.000.000	126.001	873.999
Cheltuieli de protocol	700.000	81.797	618.203
TOTAL:	4.000.000	1.734.036	2.265.964

Suma de 2.265.964 mii lei reprezentând economii a fost disponibilizată pentru reîntregirea Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune

În temeiul prevederilor art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 735/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile art. 1 alin. (1) și ale art. 4 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Precizările privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția de reglementări contabile va lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 22 decembrie 2003.
Nr. 1.826.

ANEXĂ

PRECIZĂRI

privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune

1. **Prevederi generale privind contabilitatea de gestiune**
Potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 26 august 2002, persoanele juridice prevăzute la

art. 1 alin. (1) din lege au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea proprie, inclusiv contabilitatea de gestiune adaptată la specificul activității.

Potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 82/1991, republicată, răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității de gestiune adaptate la specificul activității revine administratorului sau altei persoane juridice care are obligația gestionării unității respective.

În funcție de specificul activității desfășurate, contabilitatea de gestiune va asigura, în principal, înregistrarea operațiilor privind colectarea și repartizarea cheltuielilor pe destinații, respectiv pe activități, secții, faze de fabricație, centre de costuri, centre de profit, după caz, precum și calculul costului de achiziție, de producție, de prelucrare al bunurilor intrate, obținute, lucrărilor executate, serviciilor prestate, producției în curs de execuție, imobilizărilor în curs etc., din unitățile de producție, comerciale, prestatoare de servicii, financiare și alte domenii de activitate.

Prin contabilitatea de gestiune persoanele juridice pot obține informații care să asigure o gestionare eficientă a patrimoniului, respectiv:

- informații legate de costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor, pentru persoanele juridice care desfășoară activități de producție, prestări de servicii, precum și de costul bunurilor vândute pentru persoanele juridice care desfășoară activitate de comerț;
- informații care stau la baza bugetării și controlului activității de exploatare;
- informații necesare analizelor financiare în vederea fundamentării deciziilor manageriale privind conducerea activității interne;
- alte informații impuse de realizarea unui management performant.

Contabilitatea de gestiune se organizează de administratorul persoanei juridice fie utilizând conturi specifice, fie prin dezvoltarea conturilor din contabilitatea financiară, fie cu ajutorul evidenței tehnico-operative proprii.

Folosirea conturilor contabile, precum și simbolizarea acestora se efectuează astfel încât sistemul de stocare și de accesare a informațiilor obținute să fie flexibil și să permită o gamă largă de opțiuni. Lista conturilor de gestiune este adaptată în funcție de scopurile urmărite, respectiv: evidențierea fluxului costurilor, determinarea costurilor aferente stocurilor, determinarea veniturilor și a rezultatelor în funcție de activitatea care le generează, efectuarea de previziuni etc.

Contabilitatea de gestiune furnizează informații necesare elaborării de rapoarte și analize interne utilizate de managementul unității în luarea deciziilor. Cerințele de prezentare și analiză a informațiilor oferite de contabilitatea de gestiune nu sunt limitative. La organizarea contabilității de gestiune se va urmări ca informațiile obținute să satisfacă atât necesitățile de informare existente, cât și pe cele în continuă schimbare.

Procedeele și tehnicile utilizate în contabilitatea de gestiune se stabilesc în funcție de caracteristicile calitative ale informațiilor cerute de utilizatori, precum și de particularitățile activității desfășurate.

2. Prevederi privind calculația costurilor

Calculația costurilor presupune ansamblul lucrărilor efectuate într-o formă organizată cu scopul de a obține informații privind costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor, activităților sau altor obiecte de calculație.

Organizarea lucrărilor privind calculația costurilor depinde de o serie de factori, cum ar fi: mărimea unității, structura organizatorică a acesteia, tipul și modul de organizare a producției, tehnologia de fabricație, gradul de integrare a producției, caracterul etc.

În scopul determinării costurilor unitare astfel încât bunurile, lucrările, serviciile să poată fi evaluate și recunoscute

în contabilitatea financiară, iar prețurile de vânzare să poată fi stabilite și verificate, precum și pentru analiza costurilor și a eficienței activității, în contabilitatea de gestiune cheltuielile se clasifică în:

- costuri de achiziție;
- costuri de producție;
- costuri de prelucrare;
- cheltuieli ale perioadei.

2.1. Principiile calculației costurilor

Pentru asigurarea unui conținut real și exact al structurii costurilor se vor avea în vedere următoarele principii:

1. Principiul separării cheltuielilor care privesc obținerea bunurilor, lucrărilor, serviciilor de cheltuielile care nu sunt legate de achiziția, producția sau prelucrarea etc. acestora. Acesta presupune ca la nivelul obiectelor de calculație stabilite de fiecare persoană juridică să se separe cheltuielile atribuibile obiectelor respective de cheltuielile ocazionale de restul activității. Cheltuielile care nu participă la obținerea obiectelor de calculație menționate, cum ar fi: cheltuielile de administrație, cheltuielile de desfacere, regia fixă nealocată costului, cheltuielile financiare, cheltuielile extraordinare etc., nu se includ în costul acestora.

2. Principiul delimitării cheltuielilor în timp. Acesta presupune ca includerea cheltuielilor în costuri să se efectueze în perioada de gestiune căreia îi aparțin cheltuielile în cauză.

3. Principiul delimitării cheltuielilor în spațiu. Acesta presupune delimitarea cheltuielilor efectuate într-o anumită perioadă de gestiune pe principalele procese sau alte locuri de cheltuieli care le-a ocazionat, cum ar fi: aprovizionare, producție, administrație, desfacere, iar în cadrul sectorului producție, pe secții, ateliere, linii de fabricație etc. În cadrul structurilor menționate se pot constitui centre de producție, centre de profit sau alte centre de responsabilitate în raport de care se adâncește delimitarea cheltuielilor.

4. Principiul delimitării cheltuielilor productive de cele cu caracter neproductiv. Acesta presupune delimitarea cheltuielilor productive, care sunt creatoare de valoare, de cheltuielile cu caracter neproductiv.

5. Delimitarea cheltuielilor privind producția finită de cheltuielile aferente producției în curs de execuție. Acest principiu este valabil pentru acele unități productive a căror producție se prezintă parțial la sfârșitul perioadei de gestiune în diverse stadii de transformare, cantitatea și valoarea acesteia fiind diferită de la o perioadă de gestiune la alta.

2.2. Structura costurilor

Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile aferente achiziției, producției, prelucrării, precum și alte costuri suportate pentru a aduce bunurile, lucrările, serviciile în forma și în locul în care se găsesc în prezent.

Costul de achiziție al bunurilor cuprinde prețul de cumpărare, taxele de import și alte taxe (cu excepția acestora pe care persoana juridică le poate recupera de la autoritățile fiscale), cheltuielile de transport, manipulare și alte cheltuieli care pot fi atribuibile direct achiziției bunurilor respective. Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare nu se includ în costul de achiziție.

Costul de producție sau de prelucrare al stocurilor, precum și costul de producție al imobilizărilor cuprind cheltuielile directe aferente producției, și anume: materiale directe, energie consumată în scopuri tehnologice, manoperă directă și alte cheltuieli directe de producție, precum și cota cheltuielilor indirecte de producție alocată în mod rațional ca fiind legată de fabricația acestora.

Costul stocurilor unui prestator de servicii cuprinde manopera și alte cheltuieli legate de personalul direct

angajat în furnizarea serviciilor, inclusiv personalul însărcinat cu supravegherea, precum și regiile corespunzătoare.

Costul complet cuprinde costul de producție plus cheltuielile generale de administrație și cheltuielile de desfacere, repartizate rațional.

Alte cheltuieli se includ în costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor numai în măsura în care reprezintă costuri suportate pentru a aduce stocurile în forma și în locul în care se găsesc în prezent.

2.3. Gruparea cheltuielilor în vederea calculării costurilor

Pentru calculul costurilor bunurilor, lucrărilor, serviciilor și al costurilor perioadei, cheltuielile înregistrate în contabilitatea financiară după natura lor se grupează în contabilitatea de gestiune astfel:

- a) cheltuieli directe;
- b) cheltuieli indirecte;
- c) cheltuieli de desfacere;
- d) cheltuieli generale de administrație.

Cheltuielile directe sunt acele cheltuieli care se identifică pe un anumit obiect de calculație (produs, serviciu, lucrare, comandă, fază, activitate, funcție, centru etc.) încă din momentul efectuării lor și ca atare se includ direct în costul obiectelor respective.

Cheltuielile directe cuprind: costul de achiziție al materiilor prime și materialelor directe consumate, energia consumată în scopuri tehnologice, manopera directă (salarii, asigurări și protecția socială etc.), alte cheltuieli directe.

Cheltuielile indirecte sunt acele cheltuieli care nu se pot identifica și atribui direct pe un anumit obiect de calculație, ci privesc întreaga producție a unei secții sau a persoanei juridice în ansamblul ei.

Cheltuielile indirecte cuprind:

— regia fixă de producție, formată din cheltuielile indirecte de producție care rămân relativ constante indiferent de volumul producției, cum ar fi: amortizarea utilajelor și echipamentelor, întreținerea secțiilor și utilajelor, precum și cheltuielile cu conducerea și administrarea secțiilor;

— regia variabilă de producție, care constă în cheltuielile indirecte de producție, care variază în raport cu volumul producției, cum ar fi: cheltuielile indirecte cu consumul de materiale și forța de muncă.

Alocarea regiei fixe asupra costurilor se face pe baza capacității normale de producție.

Capacitatea normală de producție reprezintă producția estimată a fi obținută, în medie, de-a lungul unui anumit număr de perioade, în condiții normale, având în vedere și pierderea de capacitate rezultată din întreținerea planificată a echipamentului.

Regia fixă care se recunoaște ca o cheltuială a perioadei = regia fixă x (1 — nivelul real al activității/nivelul normal al activității).

Nivelul real al activității este reprezentat de producția obținută, iar nivelul normal al activității este reprezentat de capacitatea normală de producție.

Regia nealocată este recunoscută drept cheltuială în contul de profit și pierdere în perioada în care a apărut.

Atunci când costurile de producție, de prelucrare nu se pot identifica distinct pentru fiecare produs în parte, acestea se alocă pe baza unor procedee raționale aplicate cu consecvență (procedeul diviziunii simple, procedeul cantitativ, procedeul indicilor de echivalență, procedeul echivalării cantitative a produsului secundar cu produsul principal, procedeul deducerii valorii produselor secundare etc.).

Calculația costurilor poate fi efectuată după una dintre metodele: metoda costului standard, metoda pe comenzi, metoda pe faze, metoda globală, metoda direct costing sau alte metode adoptate de persoana juridică în funcție de modul de organizare a producției, specificul activității, particularitățile procesului tehnologic și de necesitățile proprii.

Cheltuielile perioadei sunt acele cheltuieli reprezentate de consumurile de bunuri și servicii aferente perioadei curente, care nu se pot identifica pe obiectele de calculație stabilite, deoarece nu participă efectiv la obținerea stocurilor, fiind necesare la realizarea activității în ansamblul ei.

În costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor nu trebuie incluse următoarele elemente care se recunosc drept cheltuieli ale perioadei în care au survenit:

- a) pierderile de materiale, manopera sau alte costuri de producție înregistrate peste limitele normal admise;
- b) cheltuielile de depozitare, cu excepția cazurilor în care astfel de costuri sunt necesare în procesul de producție, anterior trecerii într-o nouă fază de fabricație;
- c) regiile generale de administrație care nu participă la aducerea stocurilor în forma și în locul în care se găsesc în prezent;
- d) costurile de desfacere;
- e) regia fixă nealocată costului.

Alte cheltuieli care pot fi incluse în anumite condiții specifice în costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor:

— costurile îndatorării pot fi incluse în costul bunurilor, lucrărilor, serviciilor etc. numai în măsura în care sunt direct atribuibile achiziției, construcției sau producerii unui activ cu ciclu lung de fabricație, în conformitate cu reglementările contabile aplicabile.

Costurile îndatorării cuprind dobânzile și alte cheltuieli suportate de persoana juridică în legătură cu împrumutul de fonduri.

Un activ cu ciclu lung de fabricație este un activ care solicită în mod necesar o perioadă substanțială de timp pentru a fi gata în vederea utilizării sale prestabilite sau pentru vânzare;

— cheltuielile generale de administrație pot fi incluse în costul bunurilor în măsura în care reprezintă cheltuieli suportate pentru a aduce bunurile în forma și în locul în care se găsesc în prezent și se justifică luarea lor în considerare în anumite condiții specifice de exploatare.

Recunoașterea și evaluarea inițială a bunurilor, lucrărilor, serviciilor în contabilitatea financiară se efectuează la cost de achiziție sau cost de producție, după caz.

Regia Autonomă Monitorul Oficial în pas cu timpul

Centrul pentru relații cu publicul
Șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sector 5, București

Tel.: 411.58.33
Fax: 410.77.36

E-mail: multimedia@ramo.ro
Website: www.monitoruloficial.ro

PROMPT, COMOD, MODERN ȘI UȘOR DE UTILIZAT

Prompt, comod, modern - prin **procurarea electronică** a Monitorului Oficial al României atât în sistem abonament, cât și selectiv, a anumitor numere ale Monitorului Oficial al României sau acte normative.

OPERATIVITATE

Transmiterea Monitorului Oficial al României se face prin **e-mail, zilnic**, pe măsura apariției acestuia, intrându-se în posesia lui în ziua tipăririi. Fiecare Monitor Oficial este cuprins într-un fișier de tip PDF și se citește cu Acrobat Reader, ceea ce înseamnă că pentru a recepționa și a utiliza informația legislativă vă este suficient contul de e-mail și Acrobat Reader, aplicație ce se poate lua **gratuit** de pe Internet (www.adobe.com).

DIVERSITATE

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea I și Partea I bis** (numere incluse în abonament) - Legi, decrete, hotărâri și alte acte - **204 EUR** pentru monopost sau rețea.

În condițiile în care dispuneți de **rețea**, pentru fiecare utilizator final contravaloarea prestației este de **8 EUR/lună**, acordându-se o **reducere de 20%** pentru o rețea cu mai mult de 5 stații de lucru și o **reducere de 40%** pentru o rețea cu mai mult de 40 de stații de lucru.

Cu ajutorul unui „**motor de căutare**” (inclus numai în abonamentul aferent anului 2004) se poate regăsi cu ușurință un act normativ din perioada 22 decembrie 1989 până la zi, după orice criteriu sau orice combinație de criterii de căutare, răspunsul foarte rapid constând în prezentarea actelor găsite - în funcție de criteriile de căutare selectate - cu menționarea titlului actului și a numărului Monitorului Oficial în care a fost publicat, precum și a conexiunilor/relațiilor între actele normative.

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea I, în limba maghiară** - **120 EUR**.

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea a II-a** - Dezbateri parlamentare - **192 EUR**.

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea a III-a** - Publicații și anunțuri - **60 EUR**.

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea a IV-a** - Publicații ale agenților economici - **228 EUR**.

Abonament pe anul 2004 la Monitorul Oficial al României, **Partea a VI-a** - Achiziții publice - **192 EUR**.

Prin aceleași mijloace multimedia (e-mail, CD, dischete):

- **colecția electronică a Monitorului Oficial, Partea I și Partea I bis** (numere incluse în abonament) **1989-2003 (324 EUR)**
- **selecții Monitorul Oficial, Partea I, Partea a II-a, Partea a III-a, Partea a IV-a, Partea a V-a, Partea a VI-a (0,08 EUR/pag.)**
- **versiunea electronică a lucrării "Actele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I - 22 dec. 1989 - 31 ian. 2003"** - lucrare ce cuprinde titlurile actelor normative publicate în perioada menționată, cu indicarea actelor normative ce au adus modificări și/sau completări (**15 EUR**).

Prețurile includ T.V.A.

Plata se face în lei, la cursul de schimb (B.N.R.) din ziua efectuării plății.

COLECȚII TEMATICE pe suport electronic

Legislație privind jocurile de noroc*	2,3 EUR
Legislație în domeniul asistenței medicale*	7,8 EUR
Legislație privind normele de medicina muncii*	3,5 EUR
Legislație privind dezvoltarea regională a României și regimul zonelor defavorizate*	3,7 EUR
Legislația vieii și vinului*	4,3 EUR
Legislație în domeniul silviculturii și protecției vânătorului*	9,1 EUR
Legislație privind investițiile directe și dezvoltarea activității economice*	0,7 EUR
Reglementări privind concesionările în domeniul sanitar-veterinar	1,4 EUR
Reglementări privind locuința - ediția a IV-a*	6,6 EUR
Întreprinderile mici și mijlocii*	4,1 EUR
Circulația pe drumurile publice	2,3 EUR
Reglementări privind circulația pe drumurile publice	5,8 EUR
Impozitul pe venit - ediția a IV-a	12,5 EUR
Reglementări privind taximetria și închirierea autoturismelor	1,1 EUR
Codul muncii	4,1 EUR
Statutul profesiei de avocat	2,2 EUR
Legislație privind sindicatele	2,5 EUR
Cazierul fiscal	1,2 EUR
Reglementări contabile armonizate cu directivele europene	10,9 EUR
Sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale - ediția a II-a	11,3 EUR
Organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari	2,9 EUR
Reglementări privind prevenirea și combaterea corupției	10,2 EUR
Codul de procedură penală. Norme de procedură în legi speciale	14 EUR

COLECȚII TRILINGVE pe suport electronic

	Preț în EUR/versiune				
	română	franceză	engleză	germană	nisă spaniolă
Vol.19 - Legea protecției mediului*	1,7	3,8	3,6		
Vol.20 - Reglementări privind locuințele trecute în proprietatea statului*	3,1	6,4	6,6		
Vol.22 - Organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ	1,8	3,8	3,8		
Vol.25 - Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe	2,1	4,4	4,2		
Vol.26 - Lege privind procedura reorganizării și lichidării judiciare*	1,4	3	3		
Vol.27 - Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare*	1,1	2,5	2,4		
Vol.28 - Legea apelor	2,4	5,4	5,1		
Vol.29 - Lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social	0,3		0,6		
Vol.30 - Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare*	1,1		2,5		2,5
Vol.31 - Amenajarea teritoriului național*	0,5	1	1		
Vol.32 - Societăți comerciale. Registrul comerțului*	3,6	7,8	7,7		
Vol.33 - Legislație bancară*	2,9	6,2	6,2		
Vol.34 - Avocatul Poporului*	1,4	2,8	2,9		
Vol.35 - Dezvoltarea regională în România*	0,3	0,8	0,7		
Vol.37 - Proprietatea publică și concesionile	1	2,1	2,1		
Vol.38 - Prevenirea și sancționarea spălării banilor*	0,4	0,8	0,8		
Vol.40 - Dezvoltarea regională în România și regimul zonelor defavorizate*	4	8,2	8,2		
Vol.41 - Investiții directe și dezvoltarea activității economice*	0,8	1,6	1,5		
Vol.42 - Ordinea publică, apărarea și siguranța națională	2	4,4	4,3		
Vol.43 - Consiliul Legislativ. Curtea Supremă de Justiție*	3,2	6,9	6,9		
Vol.44 - Accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică	0,6	1,3	1,2		
Vol.46 - Reglementări privind administrația publică locală și alegerile locale*	3,2	7,1	7,8		
Vol.47 - Asigurări și reasigurări în România	0,6	1,2	1,1		
Vol.48 - Fondul funciar*	7,2	15,3	14,8		
Vol.49 - Reglementări privind locuința*	3,3	7,1	6,8		
Vol.50 - Alegeri parlamentare și prezidențiale*	3,8	8,2	8,2		
Vol.51 - Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune*	1	2,2	2,2		
Vol.52 - Prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	0,5	1	1		
Vol.53 - Reglementări privind corupția și crima organizată	1,3	2,8	2,8		
Vol.54 - Legislație privind privatizarea societăților comerciale din turism*	0,7	1,4	1,4	1,4	
Vol.55 - Statutul funcționarilor publici	2,1	4,4	4,2		
Vol.56 - Administrația publică locală*	4,1	8,5	8,5		
Vol.57 - Protecția copilului	5,6	11,8	11,6		
Vol.58 - Codul muncii	3,2	6,7	6,5		
Vol.59 - Legislație privind notari publici		6,2			6,4
Vol.60 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Societăți comerciale - cadru instituțional	4,6	10,1	9,4		
Vol.61 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Înregistrarea și autorizarea comercianților	4,8	9,8	9,8		
Vol.62 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Fiscalitatea	6	12	11,9		

* Aceste lucrări conțin acte normative care au fost ulterior modificate și/sau abrogate.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI - CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română - S.A. - Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro